

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ŞI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăştie“ şi „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 franci pe an.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu preţuri moderate
Abonamentele şi inserţiunile se plătesc înainte.

Morile ungureşti în pericol a fi închise.

Nu de multă vreme consulul Austro-Ungar din Berlin a comunicat guvernului nostru că făina germană fabricată cu grâu din România este mult căutată atât în Engliera cât şi Olanda, pentru calitatea sa superioară şi pentru efinitatea ei în comparaţiune cu făina de prima calitate a noastră din Ungaria, care făcea un însemnat export de făină în aceste ţări.

Trebue se ştim că importul la noi a grâului din România este aproape imposibil din cauza taxelor vamale la care este impus pentru a proteja preţul grâului nostru, căci altcum grâul din România din cauza efinătăţii sale ar face celui dela noi o concurenţă foarte simţitoare. Germania însă nu are taxe așa mari de vamă şi prin urmare grâul românesc are acolo trecere foarte mare.

Astfel stând lucrurile, morilor din Budapesta li-s'a creat o situaţiune foarte critică după-cum rezultă din ştirile date de «Budapesti Hirlap», că în întrunirea ținută de Asociaţiunea morarilor din Budapesta s'a decis ca șease din cele două-sprezece mari mori să se închidă deoarece-ce neputând importa grâu din România nu mai pot subsista, ear' celelalte șease mori vor reduce producţiunea făinei la jumătate lucrând numai 15 zile pe lună.

Deosebit de aceasta Asociaţiunea morarilor a întocmit şi un memoriu, pe care l'au înaintat guvernului nostru, în care se arată că morile din Budapesta de unde până acum trei ani exportau făină în Londra în sumă de peste 30 milioane cor. în primele 6 luni ale anului acesta au exportat abia pentru 6 mil. cor. Dar' şi acest export s'a făcut cu pagubă şi deoarece-ce morarii

nostru înzadar au încercat se concureze făina germană fabricată cu grâu din România

Memoriul stăruie încă asupra înpregiurării că nu atât efinătatea făinei joacă un rol în piaţa Londrei cât mai ales calitatea (bunătatea) ei. Este deja constatat că făina fabricată din grâu de România amestecată cu grâu de alte țeri este superioară (mai bună) tuturor făinurilor, şi având în vedere şi efinătatea grâului de România, este natural că morile din Germania bat pe tot locul morile noastre din Budapesta.

Mai întristător pentru aceste este însă faptul că morile noastre ungureşti încep se peară deja şi pieţele din Austria prin faptul că morile din Boemia au ştiut să-şi procure o cantitate oarecare de grâu din România.

Memoriul închee, că dacă guvernul nostru nu va scădea taxa vamală cea mare asupra grâului din România, industria morăritului din Budapesta, care era renumită în toată Europa până acum 3 ani, se va distruge cu desăvârşire până la finea anului curent, fără să se mai poată ridica cândva.

Atât închiderea morilor cât şi ultimul memoriu al morarilor au produs o impresie enormă în cercurile interesate din Budapesta.

Acţiunile celor 12 mori, — toate aceste sunt înfiinţate de societăţi pe acţiuni — au scăzut deodată dela 235 cor. la 184 cor. (valoarea nominală al acţiunilor este 250 cor) şi precum să prevede vor scădea mereu, deşi acum trei ani se cumpărau şi vindeau cu 940—960 cor.

În ambele casuri ori se deschid graniţele dinspre România pentru grâul de acolo sau nu, consumătorii din patria noastră nu vor perde, ci din contra că pânea se va efini. Vor perde însă producătorii nostri de grâu şi speculanţii.

Școală economică românească în Orăştie.

Ce poate produce o fantazie bolnavă putem judeca dintr'un articol sub titlul de mai sus, apărut în Nr. 27 dela 6 Iulie a. c. al foii agricole „Erdélyi Gazda“ din Cluj. Ea ne amuzează cu următoarea noutate: „Se raportează din Sibiu, că „Asociaţiunea“ sibiană, societatea culturală a româniei, a decis în ultima sa şedinţă ca să-şi extindă activitatea şi pe terenul economic. În locul prim înfiinţează o şcoală economică românească în Orăştie. Pregătirile în scopul acesteia au înaintat astfel, că noul institut de învăţământ își începe activitatea în anul viitor școlar. Natural e de dorit, ca agricultorii de limbă valachă din aceste părţi ale patriei să-şi cultive mai bine şi mai înţelepţeşte pământurile; dar primind vestea despre înfiinţarea unui institut de învăţământ agricol românesc, involuntar ni-se impune întrebarea: oare se țintește prin aceasta numai ameliorarea economiei poporului valach? Oare prin aceasta agitatorii valachi nu voesc numai a se apropia de validitatea chimerele lor național-politice? Credem, că înainte de a-și începe noul institut de învăţământ activitatea sa, vom putea pătrunde în organizația lui și guvernul maghiar va lua dispoziții pentru împedecarea edificării acestui nou cuib plănuir pentru agitațiuni“.

La aceste insanități „Revista Economică“ din Sibiu în Nr. său de 12 Iulie a. c. face următoarele reflexiuni:

»Câtă ignoranță și răutate!!

Înainte de toate trebue să se știe, că în statutele Asociațiunii aprobate de guvern este prevăzut un teren extins pentru activitate în direcția economică. În cadrul acestor dispoziții cade și înființarea de școli agricole.

Și ne-am bucura din adâncul sufletului, dacă în toamna viitoare Asociațiunea ar putea deschide o școală agricolă în Orăștie. Durere însă, că suntem încă departe de realizarea ei. Abia în ședința sa din 19 Februarie a. c. secțiunea economică a Asociațiunii a luat între agendele sale proxime și „inițierea înființării unei școale agronomice românești”. Revista noastră s'a ocupat cu această temă în Nr. 17 dela 26 Aprilie a. c. și secțiunea economică a Asoc. posibil să raporteze în chestie adunării plenare a secțiunilor ce se ține în 13 și 14 Iulie n. a. c. în Sibiu. Atât e tot. În urmare corespondentul foi „Erd. Gazda” s'a prea grăbit cu informația și, se vede că, datele sunt luate din vânt. Răutatea lui însă e și mai mare decât ignoranța, când stăruie a prezenta Asociațiunea și instituțiunile înființate de ea ca cuibare de agitațiuni. În timp de 40 de ani Asociațiunea astăruit numai pentru cultura și literatura poporului român în cel mai nobil înțeles al cuvântului, fără a jigni interesele altor naționalități și fără de a veni vr'odată în colisiune cu interesele statului. Tot așa are să lucreze ea și pe viitor în direcția economică, culturală, literară și pe alte terene indicate în statute.»

Noi din parte-ne aprobând, comentarul „Revistei Econ.” nu avem alta de adăugat, decât, că și noi ne am dat părerea în revista noastră Nr. 24 din 21 Iunie a. c. asupra organizării școalei plănuite și că, până acuma în cercurile conducătoare din Orăștie cu

FOIȚĂ

Tot țiganul la mal se înecă.

— Poveste. —

Un țigan avea de cumătru pe un Român foarte bogat și fără copii.

Românul avea în pod o mulțime de slămini, parte afumate, ear' o parte numai puțin svântate.

Țiganul, fiind nevoiaș se puse pe gânduri, cum ar putea să mănânce barem o slănină din podul cumătrului.

Planul fiind gata, țiganul dete din ce în ce tot mai des cu dragostea pela casa cumătrului, une-ori prefăcându-se că îi dă ajutor în trebile gospodăriei, une-ori căutând de vite, alte-ori de pășeri.

Numai atât îi trebuia țiganului până-când câinii Românului îl cunoșteau și nu mai dădeau la el.

care suntem în parmanentă atingere, nu se știe absolut nemica de proiectul inventat de „Erd. Gazda”.

Ceea-ce privește temerea numitei foi că o școală de agricultură românească, dacă s'ar înființa ea, va fi în prima linie un cuib de agitațiuni, — ne provoacă mila pentru starea mintală a bietului corespondent și al conducătorului foi amintite.

DIN LUME

Intărirea părintelui vicar Mangra ca episcop. „Fügetlen Magyarország” este informat din isvor autentic că întărirea părintelui vicar Mangra în scaunul episcopal s'a hotărât deja la locul competent.

Franciso Ferdinand în Posen. Impăratul Wilhelm II. va călători în 2 Septembrie n. în Posen, unde cu aceasta ocaziune se vor arangia mari sărbări militare. La aceste sărbări va participa ca oaspe și principele moștenitor Francisc Ferdinand.

Abzicerea lui Kállay. După cum este informat ziarul kossuthist „Fügetlen Magyarország” ministrul comun de finanțe, Kállay Benjamin, în scurtă vreme va abzice din postul seu de guvernor al Bosniei și Hertegovinei. Retragerea lui Kállay, se zice, că ar fi rezultatul memorandumului prezentat nu de mult Maiestății Sale Monarchu-

Intr'o sfântă zi de sărbătoare, eată că Românul cu nevasta se duc la țirg, ca să-și cumpere cele trebuitoare pentru casă.

Țiganul cum află de plecarea lor, îndată amando, cătră seară la podul cumătrului.

Pândind ca să nu-l vadă nimeni, tuști în pod, șterpelește o slănină de cele mari, și tiva se iasă repede pe poartă cu slănină în spate.

Dar' când la poartă, numai eată că și cumătru sosește dela țirg.

Țiganul incremenit deodată cu slănină în spate.

Însă iute făcându-și planul, eși înaintea Românului zicând.

»Auleo cumetre! te rog primește-mi slănină aceasta ca să se afume în podul D-tale și pe urmă mi-i da-o eară; căci la bordeul meu o mănâncă dancii toată și apoi nu am unde s'o afum, că bordeiul meu nu are pod precum are casa D-tale.

Românul însă fiind supărat dela țirg, zise; »Haide, pleacă de aici cu slănină-ți cu tot!»

lui din partea Mohamedanilor. Ca urmaș al lui Kállay este amintit banul Croației, contele Khuen-Hédervary.

Catalog român de localități.

«Budapesti Hirlap», scrie sub acest titlu următoarele: «Așa se vede, că naționalitățile își vor termina mai iute catalogul localităților lor decât comisiunea, care redigează catalogul pentru statorirea în mod oficios a numirilor de localități. Am amintit, că foaia periodică slovacă «Hlász» ce apare în Szakolcza, a publicat deja în luna trecută numirile localităților slovace — Szlovenske Okolie, așa precum trebuie să le folosească un Slovac adevărat».

Regularea emigrărilor și a imigrărilor.

Prim-ministrul Széll Kálmán, ca ministru de interne, va convoca pe luna Septembrie o mare anchetă, care va avea să discute chestiunea emigrărilor și a imigrărilor. Pe baza acestor consfătuiri se va pregăti apoi un proiect de lege pentru regularea acestor arzătoare chestiuni.

Maghiarisaria la honvezime.

Ministrul de honvezi br. Fejervary a dat un ordin confidențial cătră comandele tuturor districtelor honvezești, în care dispune, ca — afară de Croația — la honvezime atât limba de serviciu, cât și de instrucție să fie exclusiv cea maghiară și interzice sever de a-se vorbi în altă limbă, decât în limba maghiară.

Ceea-ce nu poate să facă Wlassics

— Vai de mine, cumetre! da de ce nu primești slămina mea să se afume în pod, ca și a D-tale?

— Haide fugi de aici Țigane, cu slămina ta, și lasă-mă în pace, că am eu destule griji, n'am să mai îngrijesc acum și de slămina ta».

Bietul țigan nu mai putea de bucurie și n'așteaptă ca să-i mai zică odată, ci o tuli repede spre casă cu slămina în spate.

Până s'ajungă însă la bordeile Țiganilor, trebuia să treacă o gărlă mare repede, turbure și furioasă, pe o punte înaltă și cam îngustă.

Până acolo se înoptase de tot.

Din niște nori mari, negri și foarte groși fulgeră, trăsnea și tună îngrozitor, ba începuse încă și a ploua.

El întău stătă puțin la capătul punții și se gândi, temându-se să nu cadă cu slămina în baltă.

Dar' ori de câte-ori fulgeră, el socoteală și făcea: »Dumnezeu va lumina și eu voi scăpa».

prin școlile de stat și ucaturile sale, Daranyi prin politica sa de colonizare maghiarisătoare, Szell prin administrație și Plosz prin justiție, vrea să facă Fejervary. Ingenios ministru!

„G. Tr.“

Retragerea lui Salisbury. Ministrul president englez Salisbury a demisionat. Urmașul lui este *Balfour*, primul lord al tesaurului. Retragerea lui Salisbury e considerată în cercurile politice din Londra ca preludiul unei schimbări radicale de regim. Noul șef al cabinetului, lordul Balfour, are numai o misiune provisorie, urmând ca după sărbătorile de încoronare cari se vor continua probabil în August, întreg cabinetul să se retragă, făcând loc unei formațiuni liberale cu lordul Rossebery.

„G. Tr.“

Victor Emanuel la Țarul. Regele Italiei *Victor Emanuel* a sosit Duminecă la 13 I. c. în Peterhof. La primirea lui au fost la gară toți miniștri ruși dignitari ai curții și generali, Țarul *Nicolae* purtând cordonul ordinului italian „Annunziata”, moștenitorul de tron *Mihail* și toți marii duci, cari se aflau în Petersburg. Regele *Victor Emanuel* și Țarul *Nicolae* s'au salutat și îmbrățișat foarte cordial. Palatul din Peterhof era bogat împodobit cu steaguri și verdeată. O mare mulțime de public saluta călduros pe suverani.

Sara la orele 8 s'a dat în onoa-

Intrând pe punte, de câte-ori fulgeră el tot înainte pășia și zicea:

— Auleo, Doamneo !! de-i mai lumina și îi mai lumina, eu o bucată de slănină 'ți-oiu da.

Și de câte-ori fulgeră, țiganul pe punte tot câte un paș făcea, zicând mereu:

— Auleo Doamneo !! de-i mai lumina și-i mai lumina, eu o bucată de slănină 'ți-oiu mai da.

Tot așa zicând, pășia înainte și ajunsese aproape la celalalt capăt al punții, când deodată tulgeră și după tulger urmează un tunet îngrozitor. Țiganul, zărind malul aproape, atunci zice:

— Auleo Doamneo !! ori îi mai lumina, ori nu-i [mai lumina, dar' eu slănină nu 'ți-oiu da.

De bucurie pași mai iute, calcă greșit, pe o știrbitură a punții și atunci, huștiuliuc, se răstoarnă de pe punte, rostogolindu-se în apă cu slănină cu tot.

Slănina se duse pe cea gârlă mare și

rea regelui un prânz de gală în sala Petru. Au fost prezenți personagiile mai distinse, miniștri, ambasadei italiene, numeroși dignitari și suita regelui.

S'au rostit toate, Țarul pentru regele *Victor Emanuel*, acesta pentru Țarul și familia imperială.

Slavii în Balcani. Prin familia principelui *Nichita* al micului Muntenegru, Slavismul în Balcani câștigă mult și idealul rusesc în Balcani se întărește. Având *Nichita* fete frumoase, rarități de frumusețe, a ajuns prin ele în strânsă înrudire cu două curți mari europene, cu cea rusească și cea italiană, (o fiică a lui e azi Regina Italiei), ear' acum fiul seu *Mirco*, ia în căsătorie pe o fiică a familiei *Constantinovici* din Sârbia, familie înrudită de aproape cu familia regală sârbească, și cum regele *Alexandru*, luându-și de nevastă pe veduva *Draga*, care n'are copii, poate muri fără moștenitor, *Mirco* Muntenegreanul are nădejde a urca tronul sârbesc în urma acestei căsătorii, și cum casa lor e așa de credincioasă Rusiei, influința rusă în Balcani ar câștiga foarte mult prin aceasta.

„Tr. P.“

DIVERSE

Păstrarea untului proaspăt. Când cultivătorul produce cantități mari de unt și voește a-l păstra mai mult timp, sau voește a-l transporta în locurile mai depărtate, este de trebuință a-l săra. Se pune dela 30 până la 50 grame de sare măruntă, la un chilogram

lată. Țiganul era cât p'aci să se înecă, să piară și el.

Întemplantarea însă făcu că un Român, cu carul cu boi, să fie tocmai prin apropiere. El întinse țiganului o prăjină și-l scăpa din apă, ca vai de capul lui. Ear' de atunci a rămas vorba că: »Tot Țiganul la mal se înecă«.

(„Albina“.)

Vasile Ionescu.

Glume.

»Ioane!« întrebă maistărița, »pentru-ce nu mănânci?« »E prea ferbinte carnea«.

»Sufă!« zise maistărița. »Ași sufă«, zise ucenicul, »dar' mă tem, că sboară bucățica de carne din taler«.

*

Un călător ajunsese călare pe o vreme cât se poate de rea, ploaie și înghețat de frig seara târziu într'un sat și intra de-a dreptul în căciună pentru-ca să se încălzească și

de unt; se frământă bine, pentru-ca sarea să pătrundă în substanța untului. După aceea se pune untul într'o oală de pământ, se acopere cu o hârtie și se leagă bine la gură. Unturile să mai pot păstra și prin saramură, mai ales când se transportă în locuri depărtate, după-cum se obicinuește în Britania și Irlanda. Untul se mai poate păstra foarte bine topit. Se pune într'un vas corespunzător pe foc pe fundul căruia se pune puțină apă și să presară cu un praf de sare. Topindu-se, se curăță cu o lingură toate materiile streine cari ies de-asupra lăsându-se untul curat. Când a devenit limpede cam galbinu, se ia dela foc, se toarnă în vase, sau oale de pământ presărând de-asupra un strat de sare, se acoper bine la gură și să așează la un loc răcoros ori pivniță. În aceasta stare se poate păstra untul topit mai multe luni.

Medicul casei.

Intrebuințarea florilor de acaș. Florile de acaș pot fi întrebuințate mai înteu pentru a face sirop. Pentru aceasta se curăță florile de coadă, pe urmă sunt puse într'un vas de porcelan, sau de pământ smălțuit, în fundul căruia s'au așternut un praf de zahăr, și-se umple vasul astfel până sus, punând un rând de zahăr și unul de flori; peste șesă ciasuri se opărește cu atâta apă fiartă, cât trebuie să se topească zahărul; peste 24 de ciasuri să leagă zahărul și în zahărul acesta legat verși continentul vasului, lași se ia câteva clocote, pe urmă lași să se limpezească și după-ce se răcește îl pui în sticle. Siropul acesta are multă asemănare cu siropul de flori de portocal și se întrebuințează în contra afecțiunilor stomachului și pieptului.

să-și uște hainele lângă cuptor. S'a înșelat rău, căci găsi o mulțime de țărani așezați împregiurul sobei, astfel încât nu se putea apropia de cuptor, și fû bun bucuros, că găsi un loc să se odichnească lângă o fereastă, pe unde venea numai frig. Năcăjit și cugetând, cum 'și-ar putea ajuta, îi veni o idee. Chemă pe birtaș și îi spune cu voce puternică, ca se audă și ceealalți oaspeți, că ar dori să-l ducă des de dimineață la primarul din sat, căci ar voi să-i facă arătare, că pe drumul dela satul învecinat și până aci unde se află a pierdut un sac, care era legat de șea și în care se afla portofeul său cu o sumă mai mare de bancnote. Azi ar fi prea târziu, căci nu merge el singur se caute ce au pierdut. Cât auziră țărani vestea aceasta, unul câte unul se străcurară pe neștiute; în scurt timp călătorul rămase singurel și se așează cu toată comoditatea lângă cuptor, rizând de prostia țărănilor.

Irigațiunile

sau

Udarea pământurilor.

(Reproducerea interesantă.)

Știm că pentru ca o plantă să poată vegeta pe lângă materii nutritive mai cere și aer, căldură și apă. Aceasta din urmă în măsură și la timp potrivit poate chiar îndoii recolte. Dovadă cât de stricătioasă este lipsa de apă în pământ ne-o dovedește mai bine anii secetoși.

Partea țării noastre locuită de noi este mai mult deluroasă și străbătută de o mulțime de părae și riuri a căror apă folosind-o pentru udarea culturilor ne-ar aduce foloase necalculabile.

În țeri cu o agricultură mai înaintată s'au recunoscut acest adevăr și guvernele lor în tovarășie cu proprietarii pământurilor au cheltuit milioane pentru conducte de apă pentru irigațiuni. Până ce se va face și la noi așa ceva ne vom mărgini a-ne ajuta ni înșine folosind-ne de apa ce o avem la îndemână și chibzuind în ce mod se executăm aceste lucrări ne vom călăuzi de îndrumările ce urmează mai jos.

Irigațiunile se folosesc în prima linie pentru cosituri (fânețe, livezi) și la grădini de legume, se poate însă aplica și la pometuri, vii și chiar și pentru arături.

Unde și cum trebuie se facem acestea ne indică terenul și modul de a ne procura apa.

Scopul și foloasele ce avem dela irigațiuni sunt multiple și anume:

1. A da pământului umezală potrivită care lipsește;
2. Apa disolvând (topind) multe materii nutritive fertilisăm pământul în mod indirect;
3. Dacă apa ce folosim pentru irigațiuni poartă nămol, aceasta se depune pe locurile irigate și fertilisăm în mod direct pământul;
4. Prin irigațiuni înecăm o mulțime de șoareci și insecte vătămătoare plantelor noastre;
5. În general prin irigațiuni ridicăm producțiunea pământurilor noastre.

Nu ori-care apă este bună pentru a se folosi la irigațiuni. Apa râurilor și pârailor care trec prin orașe și sate, precum și acele care sunt mai mult turbure, sunt cele mai bune. Apele reci de izvoare precum și acele care provin din locuri turboase, apoi care trec prin păduri de stejar precum și acele care conțin mult calcar (var) nu se pot folosi direct (deadreptul) pentru irigațiuni, fiind că conțin materii vătămătoare plantelor.

Pentru a le folosi le vom strânge mai întâi în rezervoare (gropi) mari, unde rămân expuse mai mult timp la aer și soare și numai după aceea le vom conduce pe locurile de udat. Cantitatea de apă trebuincioasă diferă după loc și cultură.

Când scopul nostru este numai de a uda locul vom avea lipsă de mai puțină apă.

Când însă voim a îngrășa locul prin depunerea nămolului din apă ne va trebui cu atât mai multă cu cât este mai puțin turbure.

Apa trebuincioasă irigațiunilor ne o procurăm din râurile și pâraele învecinate locului nostru și ca se o putem ridica la nivel pentru a o conduce la locul destinat ne folosim de iazuri. Aceste iazuri trebuie construite totdeauna perpendicular pe axa (direcția) râului, alt cum suntem expuși ca apa să mânânce malurile unde el ar forma cu iazul un unghiu ascuțit.

Materialul din care se construiesc iazurile sunt diferite; ele pot fi de lemn sau piatră sau combinate una cu alta. Apa ridiantă prin iaz se conduce la locul destinat printr'un canal numit *canalul de alimentațiune*. Pentru a distribui apa din canalul acesta de alimentațiune ne folosim de stavilare.

Prin ajutorul stavilarelor apa trece prin *canalele de distribuțiune*, de aci peste locul de irigat (udat) și prisosul se strânge în *canalul de scurgere* care trece earăș în părau.

Sisteme de irigațiuni.

Deosebim mai multe sisteme de irigațiuni.

1. *Irigațiuni prin inundațiune*. Inundațiunea o înțrebuințăm unde terenul este foarte puțin înclinat adică aproape orizontal și unde pământul este de o calitate mai nisipoasă ca apa să se poată strecura în pământ. Spre scopul acesta ridicăm la punctele mai joase un parapet destul de înalt ca se ție apa pe cositură.

Rămâne la chibzuința agriculturului ca se afe locurile pe unde să se tragă parapetele și dacă tot terenul se formeze un singur bazen sau mai multe.

Irigațiunile prin inundațiune ne presintă următoarele foloase:

- a) Prin acest metod avem lipsa de cea mai mică cantitate de apă;
- b) Înțreținerea irigațiunei costă puțin;
- c) Animalele vătămătoare se distrug cu desăvârșire;
- d) Părțile de nămol suspendate în apă se așează pe teren și îngrășe locul;
- e) Mușchiul și alte plante vătămătoare se distrug.

Neajunsurile acestui sistem sunt:

- a) Multe din erburile bune per din cauza că nu suferă o inundațiune îndelungată;
- b) Cositurile inundate dau multă earbă însă de o calitate mai inferioară (mai rea);
- c) Terenurile argiloase nu se pot inunda deoarece se sar forma bălți pe loc;
- d) Dacă earba s'a ridicat deja pe cosituri nu se mai pote iriga prin inundațiune deoarece se sar nămoli, și
- e) Din această cauză nu putem inunda decât numai primăvara de timpuriu sau toamna după recolta fânului.

(Va urma).

Advocatul poporului.

Pentru dreptul de a ferbe rachiu ne putem presenta și cere în general ori-când, însă pentru dobândirea dreptului de a ferbe rachiu scutit de taxă ne putem adresa și cere dela secțiunea financiară, ori prin cuvânt ori în scris, de unde putem primi totdeauna lămuririle de lipsă. — (Ordinul ministrului de finanțe Nr. 45145 din 8 August 1888).

*

Păstorii se aplică și se aleg din partea comunei sau mai bine zis din partea locutorilor comunei. Păstorii sunt însă responsabili pentru servitorii ce stau în serviciul lor. Nu li-e permis acestora a lovi și a bate vitele cu bâta ori cu pietrii, pentru-că paguba căsunată prin modul acesta sunt datorii a o rebonifica păstorii chiar și dacă aceasta e provenită din vina servitorilor lor. Păstorilor nu le e iertat a primi între vitele cari li-s'a dat lor în seamă, alte vite streine, fără ca se aibă concesiunea comunală. — Dacă la vr'una din vitele ce le păzesc observă o boală oare-care, pe aceasta îndată trebuie se o separe de celelalte și numai decât să facă cunoscut acest cas artistiei comunale, avisând și pe proprietar despre aceasta. Păstorii de vite și persoanele cari stau în serviciul lor, pentru neajunsurile ivite sau cu privire la ori-ce referințe între unii și ceilalți, trebuie să se adreseze oficiului pretorial. (Art. de lege XII. §. 19. din 1894, art. de lege VII. §. 15. din 1888 și ord. ministrului de agricultură Nr. 40000 din anul 1888).

Fundațiunea „GOZSDU”.

Nr. 345 F. G. 1902.

Spre scopul conferirii de stipendii din »Fundațiunea lui Gozsdu» pe anul școlar 1902—3 pentru școalele medii, facultăți, universități și școalele de cadeți militare la armata comună și honvezi — se excrie concurs pe lângă următoarele condițiuni:

1. Concurenții să documenteze cu documente originale sau autenticate de notărul public:

a) că sunt fii de cetățeni ungari și aparțin bisericii ortodoxe orientale române, spre care scop se recere extrasul din matricula botezaților provăzut cu clausula parochului competent, că și de present aparține la biserica greco-orientală română;

b) că studiază cu succes bun la vre-un institut public din patrie, spre care scop au să subștearnă studenții dela școalele medii atestatul despre anul școlar 190¹/₂, ear' cei dela facultăți și universități indicele despre toate cursurile ascultate și respective documentul despre progresul făcut;

c) că nici averea proprie, nici a părinților nu ajunge să acopere toate trebuințele pentru creșterea concurentului, spre care scope a se produce atestatul diregătoriei politice competente. Atestatul să cuprindă date pozitive despre această avere și trebuie să fie subscris și de preotul locului ear'

dacă n'ar fi acolo preot ori ar fi înrudit cu concurentul, trebuie să fie subscris din partea protopopului concernent.

2. Dacă concurentul a intrerupt studiile, atunci are să producă și atestat oficial despre ocupațiunea sa și despre purtarea sa morală pe acest timp.

3. Fiecare concurent are să arete, în petițiunea sa, specialitatea la care, și locul unde voește a continua studiile, precum și aceea dacă are și alt stipendiu.

4. Cei-ce voesc să studieze în străinătate, au să arete necesitatea de a face studii în străinătate, ca în cazul dacă li-se va vota stipendiu, să se poată îndată exopera concesiunea ministerială prescrisă.

5. Cu privire la concurenții pentru dobândirea de stipendii spre absolvarea școalelor militare de cadeți, se observă că stipendiile aceste pe lângă documentarea condițiilor stabilite în acest concurs (p. 1. a—c, 2, 3, 6, 8 și 9), numai atunci se vor extrada comandai școalelor militare, dacă concurentul va documenta că este primit de elev regulat la respectiva școală de cadeți

6. Petițiunile instruate cu documentele necesare, sunt a se adresa la reprezentanța fundațiunei lui Gozsdu (Budapesta, VII. Holó u. 8 sz.) până la 5 August st. n. a. c.

7. Totodată se provoacă toți stipendiștii actuali, prin urmare și cei absolvenți, cari cer ajutoare pentru depunerea rigoroaselor și câștigarea gradului de doctor, ca până la terminul sus indicat, și pe lângă observarea p. 3 din acest concurs, să arete rezultatul studiilor din anul școlar 190¹/₂, căci altcum li-se va sista stipendiu, respective nu vor căpăta ajutorul.

8. Petițiunile, cari nu sunt instruate cu documentele susamintite, sau sosite după terminul scris, nu se vor lua în considerare.

9. În interesul expedării regulate, fiecare concurent să indice în petițiune locul și posta ultimă, unde este a i se trimite rezoluțiunea reprezentanței.

Din ședința comitetului fundațiunei lui Gozsdu, ținută în 24 Iunie n. 1902.

Comitetul.

Invitare de abonament.

Cu numărul 27 a început al doilea semestru din anul curent al foil noastre.

Invităm pe vechii și credincioșii nostri abonați să grăbească reînnoirea abonamentului ca foata se nu sufere întârziere în expedarea ei.

*Costul numai 2 fl. (4 cor.) pe întreg an
1 • (2 •) • jum. •*

DE TOT FELUL

Pentru ardmari. Obiectele de aramă se pot văpsi în cafeniu, dacă se așează într'o soluțiune de 16 părți apă cu 1 parte cocleală. La aceasta fluiditate se mai adaugă atât amoniac până-când se preface în culoare

albastră deschisă. În urmă se mai adaugă următoare soluțiune: 2 părți de pucioasă, 3 părți spirt de salmiac și 10 părți de apă. Obiectele trebuie bine curățite înainte de a fi văpsite pentru-ca se nu rămână petate. Se poate da vâpselui o culoare mai deschisă dacă se încălzește câtva.

*

Pentru brutari. Pânile și franzelele capătă o culoare frumoasă lustruită, dacă se ung, după-ce se scot din cuptor cu următoare compozițiune: 30 de grame făină de cartofi se amestecă cu apă rece, până să formează un fel de aluat, după aceea mestecând mereu cu o lingură adaugăm o litră de apă feartă.

*

Pentru sidar. Un bun ciment, care se întărește iute, se poate prepara dacă se amestecă litargir (Bleiglätte) cu glicerin. Acest ciment se poate întrebuința la construcții în apă, pentru cisterne de petrolu și la altfel de clădiri.

*

Pentru grădinari. Gradele de căldură ale feluritelor soiuri de gunoiu. După Noisette felurilele specii de gunoiu de animale, întrebuințate grădinărie produc următoarele grade de căldură: Gunoiul de oi 60—70 de grade ținând 4 luni; cel de măgar sau de cal 50—60 de grade, ținând 6 luni, cel de argăsală 30—40 de grade, ținând 6 luni. Frunze pe jumătate uscate cu gunoiu de cal 40—50 de grade, ținând 7—9 luni. Frunze și ¹/₃ gunoiu 30—40 de grade, ținând 9—11 luni. Pulbere de tină 40—60 de grade, ținând 12 luni. Frunze uscate 35—40 de grade, ținând 12 luni. Drevere (boștine de struguri) 40—50 de grade, ținând 20 de luni.

Biblioteca „Bunul Econom”.

Au eșit de sub tipar până acum broșurele:

1. Nutrețurile ierboase, cositurile (fênațele) prepararea fênelui și pășunile.
2. Economia porcilor, oilor și caprelor.
3. Sămênța plantelor agricole și sămênatul lor.
4. Ingrijirea plantelor agricole în cursul vegetațiunii și recolta cerealelor.
5. Zootechnia generală (Creșterea, nutrirea și ingrijirea animalelor domestice).
6. Agrologia (Cunoașterea pământurilor agricole).
7. Agricultură generală [Lucrarea pământului. Plugul, Grapa, Tăvălugul și alte instrumente de mărunțit pământul].

Prețul unei broșuri este 30 fileri (pentru România 50 bani).

Se pot comanda la administrația „Bunul Econom”, la librăria W. Krafft în Sibiu și la administrația »Tribuna Poporului« în Arad.

Revênzătorilor se dă rabat potrivit.

NOUȚĂȚI

Rugăm pe D-nii restanțieri pe se-mestrul trecut a ne expeda suma datorită de 1 fl. prin checul ce l'au primit odată cu Nr. 26.

*

Ultimul serviciu divin în vechea catedrală. Dumineca trecută s'a săvârșit ultimul serviciu divin în vechea catedrală al bisericii gr.-or. rom. din Sibiu.

Înainte de ce păreții sfințiți dimpreună cu sfântul altar ar fi dați nimicirii ce-i așteaptă, un public ales a venit să mai înalțe rugăciuni către părintele ceriurilor și să-i imploare ajutorul. La sfânta liturgie celebrată cu mare pompă de Rev. domni asesori I. Papiu, M. Voileanu, Nicolae Ivan și diaconul Dumitru Câmpian au asistat și membrii comitetului »Asociațiunii« și ai secțiilor literare și cei ai fondului de teatru cari s'au întrunit aici și dintre cari amintim pe domni: Dr. Al Mocsonyi, Cosma, Ungurean, Dr. Marienescu, Dr. Bologa, Pletos, A. Tincu, Popoviciu, preot militar, Dr. I. Stroia, prot., Vir. Oniț, director, Dr. Barzu, Maier, Dr. Beu, Preda, Dr. Hossu, Decean. La finea liturgiei noul părinte monach și asesor consistorial Rev. domn Dr. Elie Cristea a ținut o pătrunzătoare vorbire de o deosebită frumusețe.

După terminarea serviciului divin comitetul parochial a ținut o ședință, în care a votat pentru catedrală, a cărei zidire se începe acum, suma de 15.000 coroane.

Rămăs bun altarului vechei catedrale la care arhieriei cu spirite înalte și inimi cucernice, în timpuri de grea încercare pentru biserica ortodoxă și poporul român, cu duhul adevărului au servit.

*

Regele Carol al României a dispus, ca suma rezultată din reducerile benevole la lista Sa civilă, pe anul 1902, să fie destinată pentru restaurarea mai multor biserici istorice din țară.

*

O carte folositoare agricultorilor. Domnul ministru de agricultură sub titlul: »A gyümölcsfák és a szőlő kártevő rovarai« [Insectele stricacioase pomilor și viței de vie] a edat o broșură pe 70 pagini, cuprinzând toate insectele stricacioase precum și modul de apărare în contra acelor. La sfârșitul broșurei se află un adaus în care se indică pe scurt toate lucrările economice după cele patru anotimpuri. Pteoșilor, învățătorilor și notarilor, cari prin o simplă corespondență se vor adresa bibliotecii ministerului de agricultură, li-se trimite gratuit. Atragem atențiunea inteligenții noastre asupra acestei broșuri într'adevăr folositoare.

*

Uraganul de Vineri, 11 Iulie n., care s'au deslănțuit asupra Bănatului și o parte a Transilvaniei a fost îngrozitor. Astfel din *Timișoara* se scrie, că după un nesuportabil năduf de 35—36° c. Vineri dimineața s'a descărcat o furtună îngrozitoare asupra orașului.

În suburbiul »Fabric« orcanul a dărâmat vre-o cinci case construite slab. În grădina Niemetz fulgerul a lovit într'un lemn puternic și în două case private prefăcându-le în cenușe. După o scurtă pauză furtuna a reînceput pela ameazi cu puteri îndoite. Ploaia curgea potop. Acoperișul casei comitatense fû spart de vânt și vre-o 30 sirme rupte. Parcurile au fost pustiite, arborii parte rupți parte smulși din pământ. Țiglele de pe coperișe și urloaiele dărâmate formau un strat gros pe stradele goale. Asemenea pustiire a cauzat furtuna și la câmp, unde clăile au fost împrăștiate și snopii aruncați de vânt în depărtare de chilometri. Tot asemenea a suferit *Lugojul* și împrejurimea mari pagube prin orcanul, care a scos pomi hêtrâni și tineri din rădăcini [cei mai mulți fructiferi] a isbit tot ce 'i-a eșit în cale, desvâind case, clădiri economice, stâlpii dela electrică și altele. Fiind în acea zi țîrg de săptămână, șetrele s'au prăbușit una peste alta și micii industriași nu-'și mai puteau aduna prăvăliile căci țigle feresti, lemne, obiecte sburau ca fluturii prin aer. O mare spaimă a cuprins pe locuitori în momentul, când s'a făcut întunec peste tot, ear' vèzduhul urla îngrozitor. Toate clopotele bisericelor din *Lugoj* sunau rugător și în fine bunul Dumnezeu s'a îndurat spre noi și ne-a mântuit.

Orăștia și jurul încă au fost atinse de acest uragan. În comuna Paad din apropierea orașului nostru a trăsmit în turnul bisericii care aprinzându-se a fost stins în grabă. În com. Turdas a trăsmit într'o șură care a ars, și în care fû lovită o vacă. În Orăștie însuși fulgerul a trăsmit o salcie în strada Zăvoiuului. Victime omenești din norocire pe aci nu au fost.

*

Destituit. Luni, în 7 l. c. a fost destituit din postul de protopop și paroch gr.-or. al Oșorheiului de pe Murăș, dl Nicolae Manegut, în urma cercetărilor făcute de către consistorul archidiecezan din Sibiu. Destituirea au efeptuit-o dl prot. din Dej, Teodor Herman și fiscalul cons. dl I. A. de Preda, ca comisari consistoriali.

*

Negoțul porcilor. Raportul economic al ministerului c. u. de agricultură din Berlin, prin relația sa despre dezvoltarea exportului de rimători, relație transpusă comitetului central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu, face cunoscut, că mai puțin rentabil este de a trimite pentru piețele din Germania porci de prima calitate, cari mai bine se pot valorisa în Steinbruch și în Viena. În Germania de mai mare trecere se bucură porcii grei, bătrâni și cu multă slănină, deoarece ce ei se cumpără pentru producerea unsorii, ce formează nutremânt de căpetenie pentru poporul muncitor, care o înlocuește cu untul și o mănâncă cu pâne. Lucru de căpetenie la exportare este, că materialul să fie frumos și curat lucrat, de oare-ce în Germania sunt deprinși cu rasa de porci englezi cu piele frumoasă, albă și curată. De altfel interesarea atât pentru porci vii cât și pentru carnea de proveniență

ungară în Germania este în continuă creștere.

*

Manevrele mari ale armatei austro-ungare se vor ține în Septembrie. După-cum se scrie dela Viena, va asista la ele ca oaspe și A. S. R. Principele Ferdinand al României, însoțit de un mare duce aparținător casei domnitoare din Rusia.

*

Călduri mari. În Franca, Italia și Anglia căldurile sunt spăimântătoare. În Franca manevrele au fost suspendate, fiind-că mulți soldați au murit de insolajie, ear' în Londra spitalele sunt pline de oameni îmbolnăviți din cauza căldurilor. În Italia căldura e de 43 grade la umbră.

*

A furat să-i fie hasnă! Din Neapol se raportează că directorul băncii din Amalfi a dispărut cu sumulița de 250.000 de lire. Îndată după constatarea dispariției s'a făcut scontrarea casei și s'a aflat că în cassă se află cambii false în valoare de 20 milioane de lire. Aceasta apoi e defraudant, nu glumă; a furat să-i fi hasnă!

*

Mușcat de viperă. Septemăna trecută Iovan Lolici din Chișoda (lângă Timișoara) fiind la lucru de câmp, după prânz s'a culcat la umbra unui arbor. În somn a simțit la braț o împunsătură dureroasă și trezindu-se a văzut că-l mușcase o viperă. S'a dus îndată în spital la Timișoara. Probabil că va trebui să 'i-se taie brațul.

*

Intr'un cîas cu noroc. Zilele aceste s'a întemplat la Sculeni [România] căsătoria cunoscutului comerciant Th. Munteanu în vîrstă numai de 120 ani, cu vèduva Eleonora Theodorescu. Fericiții căsătoriți numără laolaltă aproape 200 ani. Toate urările noastre de noroc și rodnicie, mult invidiatei părechi

*

Vitele românești în Viena. Din cauza luptelor politice și mai cu seamă economice din Austria și Ungaria, Viena suferă lipsă și scumpete de carne.

Asociația măcelarilor vienezi a trimis o delegație la primarul Dr. Lueger, ca să-l solicite în favoarea lor.

Dr. Lueger a răspuns delegației, că va visita în cursul verei România spre a se convinge de cantitatea vitelor ce se pot exporta de-acolo pentru alimentarea Vienei.

*

»Bunul gospodar vara drege sania, și earna căruța« este o zicătoare, care ar trebui se-o urmeze fiecare om cu bună chibșueală. Acum vara este și timpul cel mai potrivit pentru a ne îngriji de sobe pentru earnă. Recomandăm atențiunii cetitorilor nostri anunțul »Fabricii de sobe din Barul-mare« a cărei fabricate sunt cele mai bune și estine. Una din aceste, așezată și încercată deja se poate vedea și aci în Orăștie. Unde? spune administrația noastră.

Cursul pieții din Budapesta

— în 16 Iulie 1902 n. —

	per 50 klgr.	
Grâu	cor. 7.95 până la	8.65
Săcară	6.85	7.35
Cucuruz	5.—	5.25
Ovės	6.65	7.35
Orz	5.55	6.05
Rapiță	10.—	11.—
Slănină	58.50	60.50
Untură	—	67.—

Tergurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 22—28 Iulie n.

- 22. Câmpeni. Covasna.
- 23. Gherla.
- 24. D.-S.-Mărtin. Gilău. O.-Pecica.
- 25. Armeni. Buziaș. Cohalm. Oravița-rom.
- 26. Alba-Iulia. Huedin. Paraid.
- 27. Borosînău. Pâncota. Seghedin. Sighetul-Marmației.
- 28. Buza.

Călindarul vechiu și nou a săptămânii.

Dum. 5 după Rusalii, ev. Mat, c. 8, g. 4, v. 5.

Dum.	7 C. Toma și Akakie	20 Elias
Luni	8 M. M. Procopie	21. Daniel.
Marti	9 M. Pancratie	22. M. Magd.
Merc.	10 45 de Muc. din Nicop.	33. Apolinar.
Joi	11 Muc. Eufemia	24. Cristina.
Vineri	12 M. Proclu și Ilar.	25. Iacobus.
Sâm.	13 (†) Sob. Arch. Gavr.	26. Anna.

Posta administrației.

Abon. 410. Numerii ceruți vi-s'au expedit din nou. La noi nu zace vina, dacă nu primiți regulat foaia. De aci se trimite regulat. Reclamați la oficiul postal.

Prim-colaborator: **Const. P. Barcianu.**
Redactor-responsabil: **Aurel P. Barcianu.**

4053—1902 număr tlkv.

Arverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az »Ardeleana« pénz és hitelintézet részv.-társaság végrehajthatónak Suteu György, csórai lakós végrehajtást szenvedő ellen 190 kor. tőke követelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a csórai 83 szám telekkönyvében. A † 1, 4, 10, 13, 14 rdsz. a fekvők összesen 864 korona becsárban az árverést elrendelte, és hogy a fennmegjelölt ingatlanok 1902. évi Szeptember hó 6-án d. e. 9 orakór Csóra kösségházánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is eltoadatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 LX. t. cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy

annak, az 1881. LX. t.-cz. 170 §. értelmében, a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék telekkönyvi hatósága. Gyulafehérvár, 1902 évi. június hó 5-én.

A kivonat hitelességét igazolja.

Nagy Kálmán,

kir. telekkönyvi kiadó.

(82) 1—1

5789—1902 szám tlkv.

Arverési hirdetmény kivonata.

A szászvárosi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az »Ardeleana« pénz intézetnek végrehajthatónak Trutás Lázár végrehajtást szenvedő ellen 193 kor. 64 fill. tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a dévai kir. törvényszék (a szászvárosi kir. járásbíróóság), területén levő a Sebeshelyen fekvő a sebeshelyi 438 szám telekkönyvben a † 1 rend 3400/2 hrszámú ingatlanra 136 korona, a † 2 rend 2370/4, 2371 hrszámú ingatlanra 734 korona és a † 3 rend 2452 hrszámú ingatlanra 78 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban, az 1881. évi LX. t.-cz. 156 §-nak alkalmazásával az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi szeptember hó 25-ik napján délelőtt 9 órakor Sebeshely község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is elfognak adadni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben,

vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi. november hó 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szászvárosan, 1902. évi iunius hó 28-án.

A szászvárosi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.

Sóhalmi,

kir. albiró.

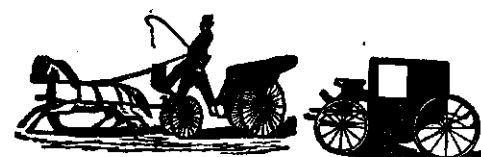
(83) 1—1

Kapranozai Mátyás

in Orăștie (Drumul țeri)

Stabiliment pentru fabricarea de trăsuri

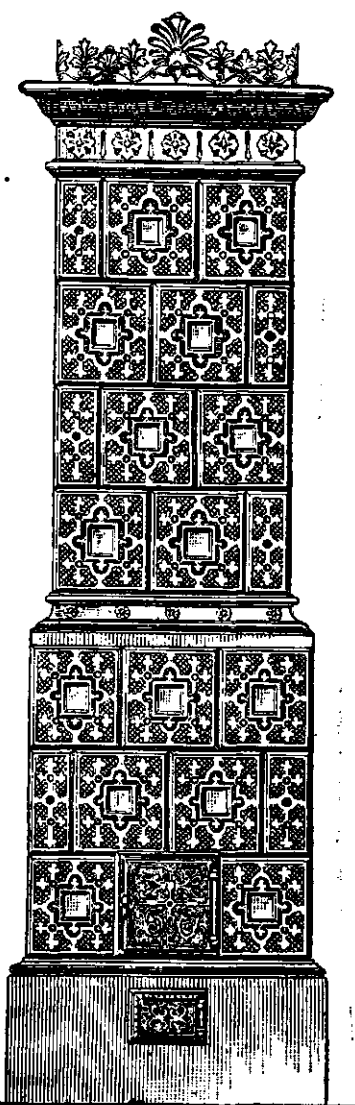
cară și recușite economice,

primește tot felul de reparaturi ce taie în bransa aceasta, precum și trăsuri vechi în schimb pentru cele noue.

11— Prețuri moderate. (40)

Lucru solid și durabil pe lângă garanția.

Fără concurență!

Cahale, Sobe și

— mașini de bucătărie de Teracotă (lut)

foarte fin lucrate, lucii ca de porțelan, durabile ca oțelul, vinde eftin dela 50 coroane în sus

Fabrica de sobe de lut din

Barul mare (p. u. Puj)

(66) în Transilvania 4—

Stefan Ioanovits,

Conducătorul fabricicii.

Comande se pot adresa și la domnul **Ioan Lăzăroiu** comerciant in **Orăștie** care mijlocește și efectuarea lor.

H. GRAEF

Librărie de cărți, note, hârtie și tot felul de recuizite de scris în Orăștie.

Își recomandă marele seu deposit de: Hârtie de cancelarie, epistole și tipar, Couverte, Cărți de contabilitate, de copiat și Notese, precum și tot felul de articli aparținători cancelariilor și școalelor.

Cassete elegante cu hârtie de epistole. Bogat asortiment de Albumuri pentru poezii și fotografii, (cele mai potrivite cadouri.)

Portrete Fotografii mărite până la înălțimea naturală lucrate artistic și elegant cu prețuri moderate, „VICTORIA” Prospecte la cerere stau la dispoziție.

Toate cărțile arătate, de ori unde și de ori-cine precum și piesele musicale și de artă, se pot procura prin mine cu prețul lor original.

„ARDELEANA”

instituit de credit și de economii societate pe acții.

Sediul: Orăștie, în casele proprii.

Fondată la anul 1885.

Capital soc.: 500.000 e. Fonduri: 350.000 e. Starea depunerilor: peste 2.000.000 e.

Se primesc: **Depuneri spre fructificare**, dela particulari cu 5% fără anunț, cu 5 1/2% cu anunț; ear' dela corporațiuni culturale cu 6% interese.

Darea de venit după interese o solvește institutul separat.

Depuneri și ridicări făcute prin **postă** se efectuează cu **reîntoarcerea postei.**

(48) 15— Direcțiunea.

Cel mai mare deposit de ciasornice, giuvaeruri și obiecte de aur și argint în **Transilvania**

12-52 la (39)

Iulius Erős

în Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 3 (Palatul Transilvania).

Tot felul de ciasornice, giuvaeruri de aur și argint, prodoabe bisericesti etc Toate obiectele bine și frumos lucrate, ieftine, cu prețuri fixe.

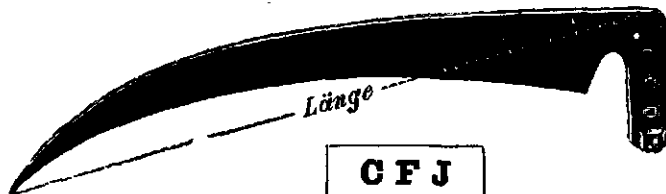
Serviciu prompt și conștientios.

La cerere se trimite preț curent bogat ilustra.

CAROL F. JICKELI,

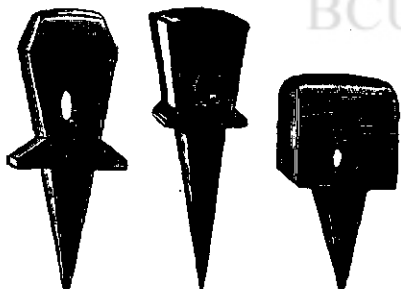
„LA COASA DE AUR” (SIBIIU, PIATA MICĂ).

Deja bătută cu 10 fil. mai scumpă. Fiecare bucată se vinde cu garanție, adică schimb ori care coasă provăzută cu marca mea CFJ, care nu ar corespunde chiar și dacă a fost bătută și întrebuințată deja.

Recomand cu multă insistență această coasă agricultorilor. Mușterii câștigați în anii din urmă pentru această coasă s'au înmulțit foarte mult. **La cumpărări de 10 bucăți de odată se dă 1 bucată gratuit!**

Coase:	Lungimea	70	75	80	85	90 cm.
	Bucata cor.	1'60	1'60	1'60	2.—	2.—

Nicovale Forma Fig. 1, 2, 3
Bucata cor. 1—, —96, —86

Unelte pentru bătut coase

CFJ

Nicovale și ciocane pentru bătut coase

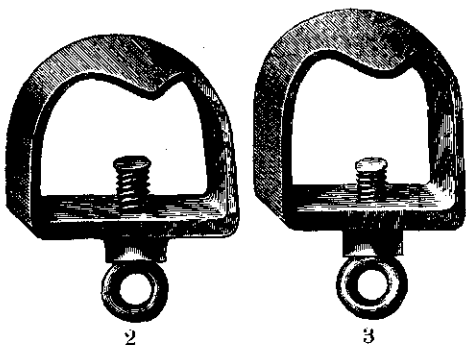
Atât nicovalele cât și ciocanele se vând **cu garanție pentru fiecare bucată aparte** Ori ce bucată dovedindu-se prea moale sau prea țare se schimbă.

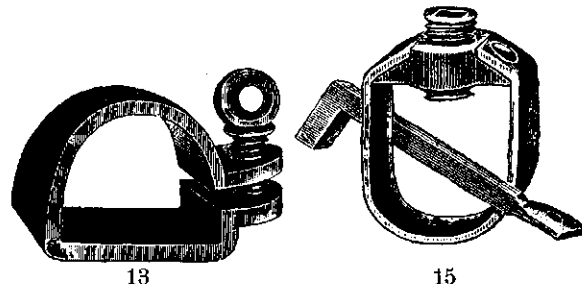
Ciocane pentru bătut coase, Fig. 4 à 250, 300 Fig. 5 à 300 Grame
Bucata cor. —86 —90 1—

Verigi

pentru legat coasa de toporiște.

Nr.	2	3	13	15
Dimensiuni	44/41	59/41	59/33	40/42 mm
Bucata cor.	—24	—24	—30	—40

Cute

asortiment bogat dela 12 fileri în sus. In deosebi recomand: **Cute americane**, bucata . . . cor. —40
Cute negri-vinete de Bergamot, marca CFJ, bucata . . . cor. —80

Tocuri pentru cute

emailate pe din lăuntru și pe atără, buc. cor. —40

Toporiște de coasă

obicinuite de lemn, bucata cor. —44. Toporiște pentru coase impiedcate (de secerat), modelul întroduș de Iuliu Teutsch, buc. cor. —90. Greble de fer pentru a le înșuruba pe codoriștea obicinuită de lemn, 1 buc. cor. 1'30.

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curții Regale în BUDA-PESTA

Cancelaria și depozitele: Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrassy 23.

(52)

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

16-52